

การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
A study the Expectations and Truth towards Responsibilities Learning
in Measurement and Evaluation Subjects of Students in Faculty of
Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

สุภาพร ศรีหามี่¹

Supaporn Srihamee¹

Received: February 28,2022 Revised: February 28,2022 Accepted: May 31,2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน และ 2) เปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 273 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน โดยใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต ความเชื่อมั่นของแบบ ประเมินความคาดหวังที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน เท่ากับ .952 และความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน เท่ากับ .962 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า

1) การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านความรับผิดชอบต่อผลงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2) ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคาดหวัง, ความเป็นจริง, วิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้, ความรับผิดชอบในการเรียน

Abstract

A study the expectations and truth towards responsibilities learning in measurement and evaluation subjects of students in faculty of education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University in this research aimed to 1) study the expectations and truth towards responsibilities learning in Measurement and Evaluation Subjects and 2) compare responsibilities learning in Measurement and Evaluation Subjects between the

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

² Corresponding author Email: srihamee@yahoo.com

expectations and truth of students in Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University. The samples were 273 undergraduate students enrolled in the learning in measurement and evaluation subjects, in academic year 2020. The obtained through Stratified Random Sampling. The research instruments were an evaluation forms of expectations and truth towards responsibilities learning by using the Likert's 5-rating scale. Reliability of the evaluation forms for the expectations towards responsibilities learning measured .952 and the truth towards responsibilities learning measured .962. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test for dependent samples.

The research results found that:

1) The study the expectations and truth towards responsibilities learning in Measurement and Evaluation Subjects, in overview were high level and in terms of responsibility for work were highest average.

2) The comparison responsibilities learning in Measurement and Evaluation Subjects between the expectations and truth of students in Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University were different at significance level .05.

Keywords: Expectations, Truth, Measurement and Evaluation Subjects, Responsibility Learning

บทนำ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ให้เหมาะสมตามช่วงวัยในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนทั้งในระหว่างที่กำลังศึกษาเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลังจากสำเร็จการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) เป็นคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะขั้นต่ำ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนรู้ 2) ด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) ด้านพลเมืองที่เข้มแข็ง ซึ่งผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจะต้องมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง ปรับตัว ยืดหยุ่น สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัลและโลกในอนาคตได้ มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีปัญญาวิคิด สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ในการสร้างงานหรือสัมมาอาชีพ ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม พร้อมทั้งต้องมีลักษณะนิสัยดี และคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 ประกอบด้วย “มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา “มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา “มาตรฐานการปฏิบัติงาน” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน และ “มาตรฐานการปฏิบัติตน” เป็นจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

(ราชกิจจานุเบกษา, 2556) และสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สารະความรู้ สมรรถนะ และประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 หมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครู มีสารະความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย 1) ความเป็นครู 2) ปรัชญาการศึกษา 3) ภาษาและวัฒนธรรม 4) จิตวิทยาสำหรับครู 5) หลักสูตร 6) การจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ 8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 9) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 10) การประกันคุณภาพการศึกษา 11) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ 12) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน และ 13) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ (ราชกิจจานุเบกษา, 2556)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นหนึ่งในสารະความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานและการพัฒนางานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครูทุกคนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจทฤษฎี รูปแบบ หลักการ เทคนิค ความสำคัญของกระบวนการวัดผล การออกแบบ การพัฒนาเครื่องมือ และการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถนำผลที่ได้จากการวัดไปใช้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ถูกต้องและหลากหลายรูปแบบ (มคอ.2 สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา, 2559) โดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาในรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากเรียนรู้ภาคทฤษฎีแล้ว ยังได้มุ่งเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติงานอย่างเข้มข้นเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบสอดคล้องตามพฤติกรรมพิสัยของบลูม (Bloom's Taxonomy, 1956 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวสี, 2556) เพื่อให้ นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญที่ว่า “แบบทดสอบ (Test) จะมีคุณภาพเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อสอบแต่ละข้อ (Items) การสร้างข้อสอบต้องมุ่งวัดคุณภาพหรือสมรรถนะของผู้เรียนแต่ละเรื่องให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด” ในการสร้างแบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม จึงมีกระบวนการหลายขั้นตอนที่นักศึกษาแต่ละคนจะต้องมีความพยายาม มีความมุ่งมั่น และมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการทำงานแต่ละขั้นตอนให้บรรลุตามกำหนดเวลา เพื่อนำมาสังเคราะห์ให้ดีขึ้นงานในภาพรวมของกลุ่ม

การเรียนรู้ในรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังกล่าว ผู้เรียนต้องมีคุณสมบัติ ความรับผิดชอบต่อการเรียนค่อนข้างสูง ดังที่ ญญฐณินา ศรีพิมลปาณี (2551, น. 42) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบที่มีความสำคัญมากเพราะจะทำให้หน้าที่หรืองานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นหลักสูตรในปัจจุบันจึงควรกำหนดให้มีการปลูกฝังและพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้สุภาพร สุกชนิด (2557, น. 22) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบต่อการเรียนว่า การที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายมีพฤติกรรม ดังนี้ 1) ตั้งใจเรียน 2) เข้าห้องเรียนทันเวลา 3) เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ 4) ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด 5) ตรวจทานงานที่ทำเสร็จแล้วให้มีความสมบูรณ์ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอน จึงสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน วิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผนส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการเรียนเพื่อให้เป็นบัณฑิตครูที่มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สมมติฐานการวิจัย

ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ค.บ. 5 ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 856 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ค.บ. 5 ปี) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2562 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 273 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนแต่ละสาขาวิชา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรในการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% (บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร, 2553, น. 562)

ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 2) ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน และ 3) ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบประเมินความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 2) ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน และ 3) ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน โดยใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) จำแนกออกเป็น 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความคาดหวังที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียน และศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ สามารถสรุปความรับผิดชอบได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อผลงาน และความรับผิดชอบต่อเพื่อน และสร้างรายการคำถาม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างรายการคำถาม

ความคาดหวัง	ความเป็นจริง
ความรับผิดชอบต่อตนเอง 0. ข้าพเจ้าจะศึกษาเนื้อหาในเรื่องนั้น ๆ ก่อนเข้าชั้นเรียน 00. ขณะอาจารย์สอนข้าพเจ้าตั้งใจฟังและทำความเข้าใจในเนื้อหา ความรับผิดชอบต่อผลงาน 0. เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจวิธีทำชิ้นงานหรือแบบฝึกหัดข้าพเจ้าจะซักถามจนได้ข้อสรุป 00. ข้าพเจ้าจะตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหาให้มีความถูกต้องด้วยความรอบคอบก่อนส่งเสมอ ความรับผิดชอบต่อเพื่อน 0. เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในเนื้อหาข้าพเจ้าจะอธิบายให้เพื่อนเข้าใจด้วยความเต็มใจ 00. เมื่ออาจารย์ให้ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนข้าพเจ้าจะกระตุ้นให้เพื่อนตั้งใจทำด้วยตนเอง	ความรับผิดชอบต่อตนเอง 0. ข้าพเจ้าได้ศึกษาเนื้อหาในเรื่องนั้น ๆ ก่อนเข้าชั้นเรียน 00. ขณะอาจารย์สอนข้าพเจ้าตั้งใจฟังและทำความเข้าใจในเนื้อหา ความรับผิดชอบต่อผลงาน 0. เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจวิธีทำชิ้นงานหรือแบบฝึกหัดข้าพเจ้าได้ซักถามจนได้ข้อสรุป 00. ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหาให้มีความถูกต้องด้วยความรอบคอบก่อนส่งเสมอ ความรับผิดชอบต่อเพื่อน 0. เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในเนื้อหาข้าพเจ้าได้อธิบายให้เพื่อนเข้าใจด้วยความเต็มใจ 00. เมื่ออาจารย์ให้ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนข้าพเจ้าได้กระตุ้นให้เพื่อนตั้งใจทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

2) สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2 ฉบับ ตามความคาดหวัง และตามความเป็นจริง ฉบับละ 40 ข้อ จากนั้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะและให้ระบุน้ำหนักคะแนน ผลการวิเคราะห์ ค่า IOC พบว่า มี 11 ข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.50 ส่วนอีก 29 ข้อ มีค่า IOC = 1.00 ทุกข้อ

ตารางที่ 2 จำนวนรายการคำถามแต่ละด้าน

ความคาดหวัง	ความเป็นจริง
ความรับผิดชอบต่อตนเอง จำนวน 10 ข้อ	ความรับผิดชอบต่อตนเอง จำนวน 10 ข้อ
ความรับผิดชอบต่อผลงาน จำนวน 9 ข้อ	ความรับผิดชอบต่อผลงาน จำนวน 9 ข้อ
ความรับผิดชอบต่อเพื่อน จำนวน 10 ข้อ	ความรับผิดชอบต่อเพื่อน จำนวน 10 ข้อ
รวม 29 ข้อ	รวม 29 ข้อ

ทั้งนี้ได้ปรับปรุงการใช้ภาษาในข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและจัดทำเป็นชุดเครื่องมือเพื่อนำไปทดลองใช้สำหรับวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่นต่อไป

3) นำแบบประเมินไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Lotrakul, M., Sumrithe, S., & Saipanish, R., 2008) การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นได้ผลดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบประเมินความคาดหวังที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .952 และฉบับที่ 2 แบบประเมินความเป็นจริงที่มีต่อ

ความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962 ซึ่งมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก จึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประสานขอความอนุเคราะห์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เก็บข้อมูล 2 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 เก็บข้อมูลก่อนจัดการเรียนการสอน ด้วยแบบประเมินความคาดหวังที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และครั้งที่ 2 เก็บข้อมูลเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอน ด้วยแบบประเมินความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. นำแบบประเมินมาตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

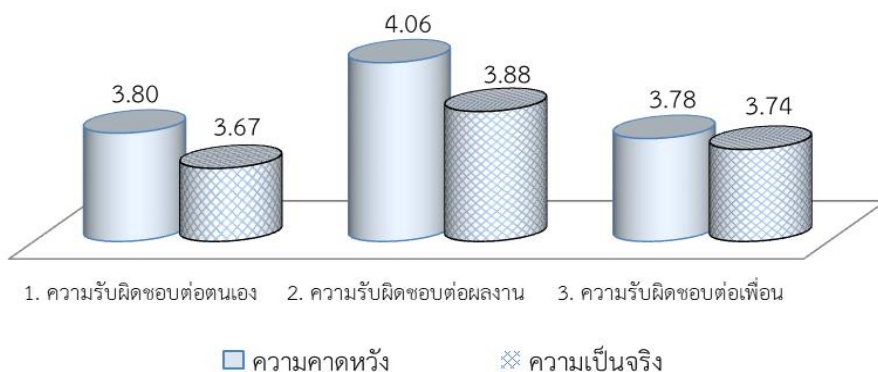
1. การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (t-test for dependent samples)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	ความคาดหวัง			ความเป็นจริง		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.80	0.82	มาก	3.67	0.82	มาก
2. ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน	4.06	0.73	มาก	3.88	0.72	มาก
3. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	3.78	0.81	มาก	3.74	0.77	มาก
รวม	3.87	0.80	มาก	3.76	0.78	มาก

ภาพที่ 1 ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

จากตารางที่ 3 และภาพที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ความคาดหวัง = 3.87, $\bar{X}$ ความเป็นจริง = 3.76) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนฯ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ ความคาดหวัง = 4.06, $\bar{X}$ ความเป็นจริง = 3.88)

2. การเปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (t-test for dependent samples) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินการเรียนรู้

ความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง	ความคาดหวัง	3.80	0.82	6.920*	.000
	ความเป็นจริง	3.67	0.82		
2. ด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน	ความคาดหวัง	4.06	0.73	10.238*	.000
	ความเป็นจริง	3.88	0.72		
3. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อน	ความคาดหวัง	3.78	0.81	2.646*	.008
	ความเป็นจริง	3.74	0.77		
รวม	ความคาดหวัง	3.87	0.80	11.207*	.000
	ความเป็นจริง	3.76	0.78		

*p<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยความคาดหวังมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความเป็นจริงทุกด้าน

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัย สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบ ในการเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความรับผิดชอบต่อผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งฉันทะนิชา ศรีพิมพ์ลาภ (2551, น. 42) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบว่ามีความสำคัญมากเพราะจะทำให้หน้าที่หรืองาน ที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสุภาพร สุดชนิด (2557, น. 22) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบต่อการเรียนไว้ว่า การที่นักเรียน นิสิต นักศึกษาตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายมีพฤติกรรมดังนี้ 1) ตั้งใจเรียน 2) เข้าห้องเรียนทันเวลา 3) เข้าห้องเรียนสม่ำเสมอ 4) ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด 5) ตรวจสอบงาน ที่ทำเสร็จแล้วให้ครบถ้วน

2. การเปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียน วิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน สอดคล้องกับสุรศักดิ์ รัตนมังสังคัม อภิชาติ ใจอารีย์, และประสงค์ ต้นพิชัย (2557) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ความคาดหวังและสภาพปัจจุบันของการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวม และ รายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับจินตนา ภาคบุตร (2558) ได้ศึกษาสภาพและความคาดหวังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนกับความคาดหวังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ความคาดหวังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนสูงกว่าสภาพการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียน แต่ทั้งนี้ไม่สอดคล้องกับประวีดา คำแดง และกาญจนา ใจจ้อย (2562) ที่ได้ศึกษาความคาดหวังและ ความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อ ผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานนักศึกษาพยาบาลได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีมาก่อนและฝึกปฏิบัติการกับ หุ่นจำลองจนเกิดความชำนาญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

นักศึกษาประเมินความเป็นจริงต่ำกว่าความคาดหวัง ควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อผลงาน
2. ควรมีการศึกษากิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อการเรียน เพื่อพัฒนาอัตลักษณ์คุณลักษณะบัณฑิตครูที่พึงประสงค์
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคาดหวังและความเป็นจริงที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนวิชาอื่นที่มีลักษณะการเรียนการสอนคล้ายคลึงกัน อาทิ รายวิชาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นต้น

การอ้างอิง

- จินตนา ภาคาบุตร. (2558, พฤษภาคม). การศึกษาสภาพและความคาดหวังการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 2(2), 17-24.
- ณัฐธัญญา ศรีพิมลปानी. (2551). *คู่มือพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ยูแอนดีไอ อินเตอร์ มีเดีย.
- ประวีตา คำแดง และกาญจนา ใจจ้อย. (2562, มกราคม-มิถุนายน). ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ. *วารสารสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคเหนือ*, 25(1), 36-48.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2559). *มคอ.2 สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2556). *ข้อบังคับคุรุสภา*. สืบค้นจาก <https://www.ksp.or.th>
- ศิริชัย กาญจนาวสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรศักดิ์ รัตนมังสังค์, อภิชาติ ใจอารีย์ และประสงค์ ดันพิชัย. (2557, กันยายน – ธันวาคม). การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของการพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน). *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(3), 1025-1040.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี.
- Lotrakul, M., Sumrithe, S., & Saipanish, R. (2008). Reliability and Validity of the Thai Version of the PHQ-9. *BMC Psychiatry*, 8, 46-52.